

ÇOCUKTUM VE HER ŞEY SONSUZDU

“Yaşama nedeni denilen şey, aynı zamanda çok güzel bir ölme nedenidir de!” diyor Camus. Gelgitler yaşıyorsanız, hayatı sorguluyorsanız, sonunu düşünüyorsanız, hayatın amacını merak ediyorsanız, bu söz beni vurduğu gibi sizi de düşüncelerinizin ortasından vurabilir.

Sürekli amaç aramak ne derece sağlıklı bir psikolojidir, emin değilim. Çocukken anneme sürekli ailemizin kökünü sorduğumuzu hatırlıyorum. “Beni sen doğurdun, seni annen doğurdu, onu da kendi annesi doğurdu...” diye giden ve asla sonuna eremediğim bir soy ağacı çıkardı karşıma. Her şeyin ne zaman başladığını, nasıl başladığını ancak başlangıcın kaynağı olan o ilk anneye ulaşarak bir mantık çerçevesine oturtabilmişim gibi gelirdi. Beş – altı yaşlarındaki bir çocuk için anlaşılması gereken bir sorundu benim için. Büyüdükçe öğrendim ki, yüzyıllardır insanlar benim o yaşta kendi kendime düşünüp durduğum sorulara eğilmişler, birçok farklı fikir öne sürmüşler. Herkes farklı bir fikir atmış, böylece de felsefe başlamış. Din başlamış. İlkokulda öğrendim ben din denen bir şey olduğunu, bana izlediğim doğaüstü dizileri anımsatan dinî inanışların çeşitliliğini. Saygıyla dinledim her türlü hikâyeyi, bana saçma gelen şeyler duyduğumda daha detaylı bir anlatıma gereksinim duyduğumu da yine saygıyla belirttim. Kimsenin inanışına, inançsızlığına bir yorum yapmadım. Sorgulama süreci uzun yıllar devam etti. Dine inanmıyordum, ama dünya tarafından, yaşam tarafından büyülenmişim. Girdiğim denizin mavisi, dolaştığım ormanın yeşiline âşık olmuşum. Hayata âşık olmuşum. Çünkü çocuktum ve her şey sonsuzdu.

Annemin annesini, babamın da babasını hiç tanımadım. Ben doğmadan önce ölmüşler ama ben ölümün ne olduğunu bilmiyordum. Üzerine düşünmemiştim. Sadece anneannemi ve dedemi hiç tanımamış olmak üzüntü diyemeceğim bir burukluk, belki de bir merak oluşturuyordu. Ölümün ne olduğunu anlamam Tarçın adındaki balığımı fanusta tepetaklak buluşuyla başladı. Balığının neden öldüğünü asla anlayamadım. Ona güzel bakmıştım, yemini düzenli vermiş, suyunu düzenli temizlemiştim. “Neden ölmesi gerekiyordu?”. Cevabını bugün bile veremiyorum. Sonuç olarak Tarçın’ın üzerine sifon çekilmişti, fanus ise bir daha dolmamak üzerine boş kalmıştı.

Lise sınavına hazırlanırken ise bu sorgulamalarım bambaşka bir şekle bürünmüştü. Neden en güzel zamanımı dışarda güneşin altında geçirmiyorum da odamda oturup hiçbir zaman hayatım için mantıklı göremediğim matematik üzerine çalışıyorum? İyi bir liseye girmek içindi cevap. Peki sonra? İyi bir üniversiteye girmek için tekrar gençliğimin geri gelmez güzelliğini harcayacağım uzun bir döneminin ellerimin arasından kum taneleri gibi geçip gitmesi gerekecekti. Ama neden? Ben bir daha on sekiz yaşında olamayacağım ancak bu koşuşturma beni hayatım boyunca takip edecek. İyi bir iş için rekabet edeceğim, iyi para kazanmak için rekabet edeceğim, sonra da Tarçın gibi bir anda üzerime sifon çekilecek ve uğruna hayatımı harcadığım her şey bir anda hiçe dönüşecek. Peki hayatı yaşamış olacak mıyım? Ne kadar dolu geçecek ki “yaşam” adı verilen bu koşuşturma? Öyle bir koşuşturma ki bu, kendi keyfim adına hiçbir şey yapamamışım. Öyle bir koşuşturma ki bu, kendi ruhsal açlığını doldurmak için kitap okuyabilecek zamanı yaratamamış birçoğumuz. Öyle bir koşuşturma ki bu, bir şeyleri sorgulamak için zaman bulamamış bazılarımız.

Bu satırlara dökmeye çalıştığım şeyler çocukluğumdan beri aklımda olan küçük meraklardı, büyüdükçe değişik formlara bürünen, katlanarak büyüyen “saçma” olayların “saçma” sorularıydı. Yirmi yaşına geldim, hâlâ cevap bulamıyorum. Neden böyle bir “hayatı” yaşadığımı, yaşanacak bir hayatı neden yaşamadığımı anlamlandıramıyorum. Rekabeti çözemiyorum. Boşa harcadığımı dakikaların değerini göz ardı edemiyorum. Sürekli bir çemberin etrafında gidip geliyorum, sonu gelmiyor, çember dönmeye devam ediyor ve hiçbir cevap alamıyorum.

Öyle görünüyor ki Camus de bu çembere takılmış kalmış. *Yabancı*’yı okuduğumda oradaki kahraman, boşa geçen anlamsız hayatını intiharla sonlandırmıştı. *Sisifos Söyleni*’nde ise aslında yaşamın yaşamaya değip değmediğine, intihar edilip edilmemesi gerektiğine karar vermeye çalışıyor Camus. “Sisifos kayayı en üste çıkarıp, yuvarlanmaya başladığı anda, yukarıdan aşağıdaki vadiye bakar ve sonsuza kadar cezalandırılmış olsa da yüzünde hafif bir gülümseme olur, işte insan bunun için yaşamalıdır.” diyor ve arayışında olduğu cevabına kavuşuyor. Yaşam saçma ama saçma olduğu kadar da güzel ve gizemli. Bazen hiçbir şey düşünmeyen insanlardan olup bir şeylere anlam aramayı kesmemiz gereken zamanlar oluyor. Sadece akışına bırakmamız gereken şeyler oluyor. Bu “şey” aslında hayatımızın en önemli faktörü olan hayatın ta kendisi. Beynimi bir kavonaza koymak istiyorum. Koyayım ki bu konular üzerine kafa yormayı keseyim ve zaten boşa harcanan dakikalarımı daha da boşa harcamayayım. Cevabına eremeyeceğim soruların ortasında boğulmayayım. Önceden hazırlanıp önüme konulmuş yemek gibi, çatalımı batırayım ve bana ne verildiyse onu yemeye devam edeyim.